

ת"פ 3989/05/18 - מדינת ישראל נגד אוריאל ריזקן

בית משפט השלום בקריות

ת"פ 3989-05-18 מדינת ישראל נ' ריזקן

לפני
המאשימה
נגד
הנאשם
כבוד השופטת איילת השחר ביטון פרלה
מדינת ישראל
אוריאל ריזקן

החלטה

החלטה זו היא בבקשת המאשימה שאקבע כי הנאשם הוא סוחר סמים.

רקע עובדתי:

ביום 7.10.18 הוצג לפניי הסדר טיעון שבמסגרתו הודה הנאשם בעובדות כתב האישום שהוגש נגדו; הצדדים הציגו הסכמותיהם ולפיהם, המאשימה מגבילה עצמה, לעניין רכיב המאסר בטיעוניה לעונש ל-9 חודשי מאסר. עוד הוסכם כי תינתן הכרעת דין המרשיעה את הנאשם בהתאם להודאתו ושאלת הכרזתו כסוחר סמים תידון ותוכרע לאחר מכן, בשלב הטיעונים לעונש ועובר למתן גזר דין.

לפיכך ולאור הודאת הנאשם לפניי ביום 7.10.18, הרשעתי אותו בעבירת החזקת סמים שלא לצריכה עצמית - לפי סעיף 7 (א) ו-7 (ג) רישא לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], תשל"ג - 1973 (להלן: פקודת הסמים המסוכנים), בעבירת איומים - לפי סעיף 192 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: חוק העונשין) ובעבירת הפרעה לשוטר בעת מילוי תפקידו - לפי סעיף 275 לחוק העונשין.

טענות הצדדים:

לטענת המאשימה, בהינתן שהנאשם הורשע, בין היתר בעבירה של עסקת סמים כהגדרה שבפקודת הסמים המסוכנים ולאור נסיבות החזקת הסמים בידי הנאשם שלא לצריכה עצמית, היות הסם שהוחזק בידי הנאשם משני סוגים, כמות הסם והחזקתו במספר מוקדים בדירה, תפיסת סכום כסף משמעותי בסך 105,200 ₪ ו-500 דולר (להלן: הרכוש) - מבססים כי הנאשם עתיד היה להפיק רווחים מביצוע עבירת החזקת הסמים שלא לצריכה עצמית ואת פונטציאל הרווח מהחזקת הסם המסוכן. נטען כי גם אם חלק מהסם המסוכן שהוחזק נועד לצריכתו העצמית של הנאשם, הרי שכלל הנסיבות מצביעות שרק חלק ממנו הוחזק למטרה זו ועצם הרשעת הנאשם בהחזקת הסמים שלא לצריכה עצמית לצד הנסיבות שפורטו - הן הנותנות בסיס לקביעת קיומו של רווח פוטנציאלי בהתאם לדרישת סעיף 36א (ב) לפקודת הסמים המסוכנים.

מנגד, נטען מפי ב"כ הנאשם כי עתירת המאשימה לקבוע שהנאשם הוא סוחר סמים היא 'מלאכותית ומאולצת'

והתבקשה רק לנוכח היקף הרכוש שנתפס - מתוך רצון לחלט; נטען כי בכך טעם לפגם הואיל וראשית יש לבחון האם אכן מדובר בנאשם שהוא סוחר סמים ולא לעתור לקביעה שכזו רק בשל היקף הרכוש שנתפס ולצורך חילוטו.

עוד נטען כי מדובר בנאשם שאינו סוחר בסמים מסוכנים, אין בידי המאשימה ראיות לביצוע עבירת סחר ועובדות כתב האישום והעבירות שבהן הורשע הנאשם מלמדות על כך; נטען שלא הונחו נסיבות שמהן ניתן ללמוד על היות הנאשם סוחר בסמים מסוכנים ובהעדר הרשעה בעברת סחר, קביעה שהנאשם הוא סוחר סמים היא חריג שבחריגים.

באשר לנסיבות, נטען כי כמות הסמים שנתפסה היא לא 'עצומה' ומדובר בנאשם שהוא צורך סמים מסוכנים. באשר להיות הנאשם משתמש בסמים מסוכנים הוצג לעיוני רישיון להחזקה ושימוש בסם מסוכן שתוקפו הוא מיום 13.12.18 ועד ליום 13.12.19; נטען כי אמנם מדובר ברישיון לתקופה המאוחרת מזו המצוינת בעובדות כתב האישום ולהחזקת סם לצריכה עצמית מסוג קנאביס במשקל של 50 גרם נטו; ועדיין, בכך יש כדי לתמוך בטענת הנאשם שלא היתה לו כוונה לסחור בסם המסוכן או לכל הפחות לעורר ספק בעניין זה. באשר לרכוש שנתפס, צוין כי הנאשם טען שלא מדובר ברכוש שלו וישנו טוען לזכות, כך שלא ניתן להיבנות ראייתית מעצם תפיסת הרכוש לצורך קביעה כי הנאשם הוא סוחר סמים; כמו כן, לא הוכח קשר בין הרכוש שנתפס לסמים שהוחזקו בידי הנאשם.

דיון והכרעה:

לאחר שמיעת טענות הצדדים ושקילת השיקולים הרלוונטיים, אני קובעת כי הוכחו לפניי התנאים הנדרשים לקביעה כי הנאשם הוא סוחר סמים וזאת למעלה מספק סביר.

המחלוקת שבין הצדדים הטעונה הכרעה, היא האם יש מקום בנסיבות לקבוע שהנאשם הוא סוחר סמים, כהגדרת סעיף 36א(ב) לפקודת הסמים המסוכנים.

בטרם אסקור המצב המשפטי הדרוש להכרעה ראוי שאתיחס לטענה שעלתה מצד ההגנה בדבר הקשר שבין הרכוש שנתפס לבין עצם עתירת המאשימה שאקבע שהנאשם הוא סוחר סמים; להזכיר, לטענת ב"כ הנאשם המאשימה עתרה לקביעה כאמור רק בשל סכומי הכסף שנתפסו בחזקת הנאשם ובכך יש, לשיטתו, פסול וטעם לפגם. לטענת ב"כ הנאשם, הנסיבות של ביצוע העבירות הן שאמורות להישקל בטרם תינתן החלטה אם הנאשם הוא סוחר סמים אם לוא ולא עצם תפיסת הרכוש והיקפו.

לכך מצאתי להשיב תוך עריכת הבחנה בין עצם העלאת הבקשה לקבוע כי הנאשם הוא סוחר סמים שלה קשר ישיר מתבקש והכרחי לעצם תפיסת רכוש כלשהו, לבין השיקולים שישפיעו על הקביעה שהנאשם הוא סוחר סמים שאינם מתמצים ולעיתים אינם בעלי קשר בכלל לרכוש שנתפס או היקפו - אם כי יכול שלרכוש התפוס יהא ערך ראייתי לקביעה כי הנאשם הוא סוחר סמים.

לפי סעיף 36א(ב) לפקודת הסמים המסוכנים בית המשפט שהרשיע אדם בעבירה של עסקת סמים והוכח לו כי הנידון הפיק רווח מעבירה של עסקת סמים או שהיה אמור להפיק רווח מעבירה כאמור, יקבע בהכרעת הדין על פי בקשת תובע, שהנידון הוא סוחר סמים; משעשה כן - יצווה בגזר הדין כי בנוסף לכל עונש יחולט לאוצר המדינה כל רכוש של הנידון שהושג בעבירה של עסקת סמים אלא אם כן סבר שלא לעשות כן מנימוקים מיוחדים שיפרט. עיננו הרואות כי התנאים לקביעה כי הנאשם הוא סוחר סמים מצויים בסעיף שעניינו חילוט רכוש בהליך פלילי וקביעה זו - כך עולה מהוראת הסעיף עצמו נועדה כדי לקדם אפשרות עתירה לחילוט כספים שהושגו בעסקת סמים.

בנוסף, בסעיף 31 לפקודת הסמים המסוכנים קבועות חזקות ובהן חזקה על אודות רכוש של נאשם שנקבע לגביו שהוא סוחר סמים, כך ש:

"כל רכוש של אדם כאמור, ורכוש של בן זוגו ושל ילדיו אשר טרם מלאו להם עשרים ואחת שנים, וכן רכוש של אדם אחר שהנידון מימן את רכישתו או העבירו לאותו אדם ללא תמורה, יראה כרכוש של הנידון שהושג בעבירה של עסקת סמים, אלא אם כן הוכיח הנידון אחד מאלה:

(אא) האמצעים להשגת הרכוש היו חוקיים;

(בב) הרכוש הגיע לידי או לידי בעליו לא מאוחר משמונה שנים שקדמו ליום הגשת כתב האישום בשל העבירה שעליה נדון;

(ב) כל רכוש שנמצא בחזקתו או בחשבונו של הנידון יראה כרכוש שלו אלא אם כן הוכיח שהרכוש הוא של זולתו, שאינו אחד האנשים המפורטים בפסקה (א)."

לפיכך אין כל פסול כי הבקשה לקביעה שהנאשם הוא סוחר סמים היא תולדה של תפיסת רכוש, שאלמלא תפיסת הרכוש לא היה טעם לעתור לקביעה כאמור; למעשה קביעה זו היא המקדמת אפשרות דיון בחילוט לפי סעיף 36א(ב) לפקודת הסמים המסוכנים. אעיר כי ברי שאין בעצם תפיסת הרכוש כשלעצמה כדי להוביל לקביעה שמדובר בנאשם סוחר סמים או כי ישנו קשר הכרחי שבין הסמים שנתפסו לבין הרכוש. כל שנאמר הוא שלא היה מקום לדון בשאלת היות הנאשם סוחר סמים אלמלא רכוש לחילוט, הואיל וקביעה זו היא אך לצורך קידום נתיב לחילוט לפי סעיף 36א(ב) שהוא מסלול מקביל למסלולים לפי סעיף 36א(א) ולפי סעיף 39 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התכ"ט-1969.

לרכוש שנתפס, סוגו והיקפו עשויה להיות משמעות ראייתית בשאלת היות הנאשם סוחר סמים אם לוא; נסיבות תפיסת רכוש, הצטברות של נסיבות נוספות לצד רכוש שנתפס, היקפו וסוגו - אלה יכולים לשמש ראיות לביסוס כוונה להפיק רווח מעבירה של עסקת סמים.

במקרה שלפניי, אמנם נטען מפי אחר לזכות ברכוש שנתפס וטרם הוכרע בעניין זה; ואולם - בדיון שהתקיים לפני ביום 18.7.18 הודיע הנאשם: "כרגע אין לי ייצוג פרטי מכיוון שהכסף לא שוחרר לי מהמשטרה. כרגע אני מעוניין שהסניגוריה הציבורית תמשיך לייצג אותי". אמנם הנאשם מאוחר יותר שב והתכחש לקשר שלו לרכוש שנתפס ואף במעמד הודאתו ציין כי הרכוש שנתפס לא שייך לו, ואולם לא מצאתי באלה כדי להפחית מהדברים שנאמרו מפי הנאשם לתומו על אודות אותו הרכוש בדיון שלפניי ביום 18.7.18. בנוסף, הנסיבות שבהן נתפסו הסמים, בכמות שאינה מבוטלת הרחוקה מלהיות כזו שכולה תוסבר בעצם השימוש העצמי, במקומות שונים בדירה לצד החזקת משקל אלקטרוני - מהווים כשלעצמם בסיס מספק לקבוע כי הנאשם היה אמור להפיק רווח מעבירה כאמור, אף בלי הזיקה המצטרפת של הרכוש שנתפס בנסיבות שתוארו ומבלי שהכרעתי בטענותיו של הטוען לזכות שהובאו בתצהיר שהוגש מטעמו של האחר.

אין בידי לקבל טענת ב"כ הנאשם ולפיה רק בעבירות של סחר בסם מסוכן ניתן להוכיח קיומו של רווח או פוטנציאל רווח. עבירה של עסקת סמים כהגדרת סעיף 1 לפקודת הסמים המסוכנים היא: "עבירה לפי פקודה זו שעונשה מאסר עשרים שנים או יותר". ניתן לומר כי עבירת החזקת סמים שלא לצריכה עצמית היא מסוג העבירות הקרובות ביותר לעבירת הסחר בסם מסוכן, בהינתן שהיא הצעד שלפני העברת הסם לאחר ובה כלשעצמה בסיס ראשוני לפוטנציאל הפקת רווחים מעצם טבעה ומעצם הרכיב העובדתי ולפיו הנאשם לא החזיק הסמים לצריכה עצמית.

בהינתן היקף הסמים המסוכנים שנתפסו, היותם מוחזקים שלא לצריכה עצמית כפי שהודה הנאשם והורשע בעובדה זו, נסיבות ההחזקה - לאמור החזקתם במקומות שונים בבית לצד החזקת משקל אלקטרוני מתבססת המסקנה שהנאשם אמור היה להפיק רווח מהחזקתם. העובדה שהנאשם עושה שימוש בסמים מסוכנים לא יכולה להסביר את כל כמות הסמים שנתפסו וכן את נסיבות תפיסת הסמים, במיוחד וכאמור לנוכח הודאת הנאשם שהסמים שנתפסו הם לא לצריכה עצמית.

לאור זאת, התקיימו שני התנאים הם הרשעת הנאשם בעסקת סמים וכן כי הנאשם היה אמור להפיק רווח מעבירה של עסקת סמים.

סוף דבר

אני קובעת כי הנאשם הוא סוחר סמים, כהגדרת סעיף 36א (ב) כבסיס לדיון בבקשת חילוט הרכוש המפורט בהודעת המאשימה שבכתב האישום.

בהינתן טוען לזכות ברכוש, אני קובעת דיון להשמעת טענות הצדדים והטוען לזכות ליום 5.5.19, שעה 15:30.

המאשימה תזמן הטוען לזכות במסירה אישית.

המזכירות מתבקשת לצרף לזימונו של הטוען לזכות שיימסר למאשימה העתק של החלטה זו.

ניתנה היום, כ"ג ניסן תשע"ט, 28 אפריל 2019, בהעדר הצדדים.